

Autors i il·lustradors sota el mateix sostre

Mantenim una conversa amb Isabel Martí, que dirigeix l'agència literària IMC



Una imatge d'Isabel Martí | Cedida

Mantenim una conversa amb **Isabel Martí**, que dirigeix l'agència literària IMC i que combina a la perfecció literatura d'adults, literatura infantil i juvenil i il·lustració.

- Isabel, laboralment, d'on venies i que et fa decidir a muntar una agència literària?

- Venia de treballar en el món editorial, encara que abans havia exercit de mestra i també de psicòloga. Dins del món editorial vaig treballar primer d'assessora pedagògica, després portant promoció i finalment d'Editora i Directora editorial. El món editorial m'apassiona i ja portava molts anys mirant-lo des de dins. Però tenia ganes també de conèixer-lo des de la perspectiva dels principals actors d'aquest món: els creadors: els escriptors i il·lustradors que fan possible amb el seu talent que hi hagi llibres per publicar. Això és el que em va decidir.

- Com comences?

- Començo de zero a casa meua i jo sola amb la idea de contactar amb aquells autors i il·lustradors que creia que tenien una carrera per davant i encara no havien tingut massa possibilitats de donar-se a conèixer, haguessin treballat amb mi o no, i que pensava que podíem fer una tasca conjunta.

- Quin va ser el teu primer autor?

- Com escriptor el Joan de Déu Prats i, com il·lustrador, el Jose Angel Labari. I continuen amb nosaltres sense parar de treballar i publicar. Un orgull haver començat amb aquests dos bons professionals!

- Tot i que toques tot el ventall de possibilitats, podem dir que t'has especialitzat sobretot en literatura infantil i juvenil, quins avantatges i quins inconvenients té?

- És cert que en aquesta àrea infantil i juvenil (en el sentit més ampli de la paraula a nivell d'edats ja que ara també incloem fins a new adult) és on tenim la nostra fortalesa, encara que també estem ben situats en narrativa adulta. Però definitivament és l'àrea que, per caràcter i formació, em sento més còmode perquè penso que tenim un deure davant de la societat des de la lectura - els bons escriptors, els bon il·lustradors, els bons llibres-, a mostrar nous hàbits, nous models, a ajudar a reflexionar, a entendre el que passa, a aprendre, a donar eines, a gaudir, a descobrir -i podria seguir i seguir dient accions- que ens ajudaran entre tots a fer un món millor en tots els sentits.

L'inconvenient diria que exclusivament és un tema econòmic: malauradament és un tipus de literatura on els creadors cobren poc i per tant l'agent també. Però mica en mica anem lluitant per tal que això no passi i sigui considerada LITERATURA en majúscules igual que la que es considera pels adults. Quan això passi, anirem ajustant també el tema econòmic.

- També teniu una bona cartera d'il·lustradors, això afavoreix el fet de facilitar projectes tancats amb text i dibuix?

- Sí, estem encantats amb els il·lustradors! Certament facilita la creació d'aquests projectes tancats. A l'agència treballem molts amb els escriptors i il·lustradors de forma conjunta per tal d'aconseguir-ho. Fem reunions, zooms, jornades per tal que es coneguis i puguin establir aquesta relació. Ens agrada molt quan constatem que cada anys veuen la llum més projectes fets de forma conjunta i amb moltíssim èxit!!!

- A l'hora de negociar, les necessitats dels autors i dels il·lustradors són diferents?

- Depèn del tipus de llibre i per tant del paper que jugui cadascun d'ells en la realització del llibre en concret. No és el mateix un llibre totalment il·lustrat, que un middle grade, que una novel·la gràfica o un llibre per lector/es de 10 anys. El que sí que puc dir és que, si el llibre està fet per escriptor i il·lustrador de l'agència, es parla clarament amb ells i s'arriba a uns termes que siguin adequats per cadascun d'ells.

- Sembla que d'un temps ençà s'ha posat en valor la feina dels il·lustradors, és així?

- Sí, finalment s'ha aconseguit que siguin considerats com autors dels llibres. El seu paper és absolutament bàsic. La gent ha d'entendre que hi ha dos llenguatges súper rics en els llibres: el de la paraula i el de la imatge i que tenen el mateix valor. I no diguem ja en els llibres per petits, quan encara no saben llegir. Què farien sense els imatges? O els nens que no els agrada llegir o tenen dificultat per fer-ho, com els introduiríem en el món dels llibres?

- Veient els catàlegs, de vegades fa l'efecte que els editors d'aquí s'estimen més comprar productes de fora que arriben tancats que no pas crear i exportar idees locals, com creus es podria trencar aquesta inèrcia?

Crec que hi diversos factor que fan que es comprin llibres fora. Per una banda, actualment els editors fan tanta quantitat de feines administratives que no tenen massa temps per poder crear encara que, estic convençuda, que a molts seria el que més els agradaria fer. Necessiten comprar fora per omplir la seva programació; d'altra banda, hi ha llibres que no es poden fer aquí per la seva dificultat, com és el cas dels pop-ups o llibres interactius o amb materials especials i

que has de recórrer a comprar-los fora per tal que els surtin els números; i finalment perquè els editors estan súper presionadíssims en aconseguir tenir un vendes altíssimes la qual cosa fa que no s'arrisquin i comprin a fora productes que han funcionat molt bé i que tenen forces garanties de que aquí passarà el mateix i tenen un risc menor.

Per trencar-ho, crec que els editors haurien detenir més temps per fer realment la seva feina. Tanmateix s'hauria de tenir confiança plena de tot l'equip en ells permetent-los que s'equivoquin i que hi hagi llibres que potser no tinguin l'impacte que tothom desitjaria. I tots aquells llibres que no es poden fer aquí, doncs que es comprin a fora, que també està bé!!!

- El fet de tenir èxits internacional com el tàndem Copons/Fortuny obre les portes a altres autors o és un fet únic i aïllat?

- Si parlem a nivell internacional, és obvi que qualsevol fet que faci que et coneguin, obre més portes; però a cada país, les línies estan molt marcades i sobre tot obre portes en aquelles editorials que tenen llibres d'aquella franja d'edat ja que et reclamen per veure si tens mes llibres com aquest. Això fa que s'apropin i aquí ja depèn de la teva habilitat com agent que portes els teus autors a l'estranger, que els sàpigues retenir com a clients.

- Quins països accepten millor els creadors catalans?

- Pels llibres que nosaltres movem: Portugal, Itàlia i Països de l'Est. També França s'està obrint actualment.

- Com veus el futur?

- Doncs jo el veig positiu, la veritat, tant a nivell nacional com internacional. Cada cop més la gent ha interioritzat que la lectura és una eina imprescindible d'esbarjo, aprenentatge i creixement i això fa que mica a mica tinguem més lectores (encara que no podem tirar coets, encara). A nivell infantil crec no ha parat de créixer la seva expansió ja que els adults entenen que la lectura (en el sentit ampli de la paraula) és una eina més que imprescindibles per a tots els nens/nens. De totes maneres, si que m'agradaria fer una anotació més: no s'hi val publicar tot. Qualsevol actor de la cadena del llibre ha de ser conscient del que fa i com ho fa i la societat es mereix que donem materials de qualitat per a qualsevol edat.